

[Ninn-Hansen.]

Da vi drøftede spørgsmålet om forarbejderne i 1961, gjorde vi det på baggrund af en betænkning, der talte om, at broen skulle være færdig i 1972-73. Vi mener altså, at det haster, og det vil vi gøre nærmere rede for i udvalget, hvor vi får lejlighed til at drøfte det, og jeg takker for den interesse, der har været for en sådan drøftelse.

Horn: Jeg skal ikke forlænge debatten meget, men det er jo en sag, som har interesseret befolkningen overordentlig stærkt; de fleste møder Store-Bælt en eller flere gange om året, og når det sådan er noget, man kan se for sig, er der mange mennesker, der mener at have vældig forstand på det. Det er i øvrigt ganske karakteristisk for trafikksager, at dem synes folk at have vældig indsigt i. Det er udmærket, at folk kan leve med i sagen, og det er i og for sig anledningen til, at jeg gerne vil gøre et par kommentarer til det, der er sagt.

Med hensyn til broafgiften er det et spørgsmål, man jævnlig møder, og folk spørger om, hvordan det egentlig skal være. Nu havde hr. Niels Westerby nogle fantasier om, at vi kunne skabe toldgrænser; det skal jeg se bort fra, men hvis vi ud fra en nyttevirkningsbetragtning skal tage stilling til, om vi skal have afgifter, eller man skal dække udgifterne over statens almindelige driftsbudget, er det givet, at så er det hensigtsmæssigt ikke at have afgifter, for jo mere en bro eller en tunnel, eller hvad man nu måtte lave, bliver brugt, jo større nytte får man af de penge, man har investeret, det er ganske klart. Det, der så bliver problemet, når man til sin tid skal tage stilling til, om man vil vælge den ene eller den anden form, er, om vor økonomiske situation er sådan, at det vil være hensigtsmæssigt af bruge afgiftsformen. Dét er det rigtigt, som det er sagt, at hvis man tænker sig koncessionsformen, som der er henvist til man bruger i Amerika — den bruges for øvrigt også i en række andre lande — så er det oplagt, at det konsortium, der skal drive anlægget, må have ret til at opkræve afgift under visse i en kontrakt nærmere fastsatte forhold, og anlægget må så til sin tid overgå til statens eje, sådan som det kendes i forhold til stat og

kommune verden over. Det ligger ganske klart, at sådan kan det ordnes; men om vi fra statslig side skal gå ind for det, må bero på en afvejning af vore økonomiske forhold, og dér kommer vi ikke uden om den rent psykologiske faktor, at folk ikke synes om, at statens indtægter eller udgifter stiger. Det er klart, at hvis man vælger afgiftsformen, stiger statens udgifter ikke, når vi får dette nye anlæg. De psykologiske faktorer vil altså nok få en betydelig vægt i det øjeblik, man skal diskutere dette spørgsmål, men det må ses i relation til nyttevirkningen, og her er vi ved det andet problem, jeg gerne vil sige et par ord om.

Hr. A. C. Normann rejste spørgsmålet om arbejdskraft. Hvis vi forudsætter, at vi fortsat har en meget, meget høj beskæftigelse og en høj økonomisk aktivitet i al almindelighed ikke blot i vort land, men også i det øvrige Europa, kan man godt fundere over, om det er fornuftigt at gå i gang med et sådant anlægsarbejde, som må følges op af andre. Det er nævnt her i dag — og vi har også tidligere givet udtryk for, at vi er enige med ministeren heri — at disse forskellige anlæg må have en vis sammenhæng også ud fra et nyttevirkningssynspunkt. Jeg tror, vi vil komme til at stå i den situation, at vi må sige: vi har her en række opgaver, vi skal løse, nu må vi tage stilling til, hvilke opgaver vi opnår størst nytte ved eller har mest brug for, og så må arbejdskraften naturligvis placeres i disse opgaver.

Det kan have den virkning, som hr. Niels Westerby også var inde på, at så skaber vi inflation, og da må vi samtidig gøre os klart, at vi må gøre indgreb over for den inflation, som flyder af, at der er et så hårdt pres på kæden, som man siger; men det er anlæg af en størrelsesorden, som vi kender og har kendt i nogle år, og inden dette kommer til at foreligge, skulle vi nok gøre os ganske bestemte forestillinger om, hvordan det kan laves. Selvfølgelig kan presset på arbejdskraften afdæmpes ved, at man tager fremmed arbejdskraft ind; men der er ingen, der har forbudt os at bestille noget mere, end vi nu gør, hverken pr. time eller ved at have længere arbejdstid, hvis det endelig var, vi ville undgå at få fremmed arbejdskraft ind. Det er noget, man til den tid må overveje; man skal bare